

ptovanje do Stanislava in nazaj, ona dva s potnim listom do Nadorne in nazaj. Razen tega sem imel še legitimacijo, narejeno na policiji, ki je potrjevala identiteto osebe.

G. Linč je pokazal legitimacijo s fotografijo, ki je imela na nasprotni strani potrdilo in kot načelnik policije je bil podpisan — Stanislav Tauer, upokojeni policijski komisar.

•Torej je res Tauer policijski direktor?
•Takoј po ruski invaziji je dobil direkcijo, v rešnici pa ima vas oblast v mestu »gradonačelnik« (mestni načelnik).

•Ali se vam je slabo godilo?
•Ne morem se pritoževati. Igral sem cel čas v »Casino de Paris«, ki je imel vse predstave razprodane, čisto dobro sem zaslužil. Ne morem tudi reči, da bi me kdo preganjal ali na kak način delal sitnosti.

•Zakaj pa ste ubežali?
•Do 2. novembra, kot sem že povedal, so bile razmere znosne, dne 6., 7. in 8. novembra smo bili priča velikemu premikanju vojak in obrabi Moskalov so bili taki, da za nas ni bilo nobenega doma, da Rusi že resno računajo s verjetnostjo zopetnega poraza pred Przemyslom in s tem, kar temu sledi, z opustitvijo Lvova.

•Kod ste potovali?
•Do Wiumnika smo šli peš; tam smo našli ruski municijski voz, ki nas je za ne drag denar prepeljal do Chodorova. Odtam smo zopet precej pota prehodili peš, dokler nismo srečali ruskega vojnega avtomobila, na katerem nas je vojni šofer za tri rublje prepeljal v Halicz. Tu smo morali izstopiti, ker se vojak ni hotel več izpostavljati brezspojni kasni za prevot »civilistov«. Tako smo morali čisto do Stanislavova prebiti na senenem vozu in bili smo srečni, ko smo po nekoliko-dnevni blodnji okrog končano prišli do tja.

•Zakaj se niste peljali po železnici?
•Do Stanislavova ni železnice. Vlaki vozijo samo v Brody in Podwołoczyk in sicer po širokotirnih progah, ker je naša vlada še pravočasno pobrala vse svoje lokomotive in vosove, tako da so Rusi morali pripeljati svoje.

•Kam ste šli iz Stanislavova?
•Odtam smo šli zopet peš do Nadorne, kjer me je zadela prva »uradnika« neprijetnost. Spomnil sem se, da imam samo do Stanislavova veljaven potni list. Zaskrbelo me je in kot se je kmalu pokazalo ne brez vzroka, kajti komaj smo se v Nadorni pokazali, že je zaklical vojak nad nami »pasport«, ker je bil moj list neveljaven, me je peljal v preiskovalno postajo, kjer na mojo srečo ravno ni bilo uradnega načelnika in me je namesto njega zaslišal njegov namestnik poročnik. Opisoval sem mu moje neprijetno, ne nasladi zaključeno pomojo in ga prosil, naj me oprosti in da potni list nazaj do Stanislavova. Po dolgem prerekanju mi je povedal, da mojo zadevo predloži načelniku, pustil me je na prosto in mi ukazal priti čez uro. Ta ura je bila moja rešitev. Srečal sem popotna tovariša, naredili smo skupen načrt, prestopili na govem kraju Nadorno in kmalu srečno dospeli na avstrijsko ozemlje, odkoder smo po mnogih mukah prišli v Bitkovo. V Bitkovo smo šli k direktorju M., ki nas je precej mrazo sprejel, ko pa smo se dobro legitimirali, smo mu preganili vse njegove dvome, bil je potem prav bljuden nasproti nam, preskrbel nas je z vsem in nam naslednji dan dal zaupljivega kmeta, ki nam je za 40 kron pokazal pot čez 2000 in visoke gore. Ta kmet nas je prepustil drugem, ki nas je za 35 kron pospremil čez drugo goro. Nekaj gora smo prešli brez vodnika in končno dospeli v Zelono. Tu smo bili aretirani, dobro in natančno preiskani in ko ni bilo nobenega doma več, da smo dobri patrioti, nam je ogrsko vojno vodstvo z vsemi sredstvi olajšalo daljno pot, dokler nismo prišli do kolodvorca in se zaposedli mogli prosto gibanje. Moja tovariša sta ostala na Ogrskem, jaz pa sem se odpeljal k svoji rodbini na Dunaj.

knovnikovih praih železni križec I. razreda: »Srčno čestitam!«

Sedaj pelje polkovnik Nj. Veličanstvo po dvorišču. Pridemo mimo različno zaposlenih ljudi: eni anažijo konje, drugi kuhajo, tretji krpajo, obleko. »Dobro jutro, ljudje!« — »Dobro jutro Vaše Veličanstvo!«

Napotimo se k malemu vojaškemu pokopališču v ozadju. Deset grobov je, en Anglež, on... in naš tovariš poročnik Schultze. Polkovnik pripoveduje cesarju o njegovi junaški smrti.

Veličanstvo opazi cvetice v moji roki, ki sem imel pripravljena. »So-li te cvetice namenjene meni?« »Zapovedujite, Vaše Veličanstvo!« In podal sem mu cvetlice. Vzel jih je — vejico vrtic in rdeče astie — in jih položil na grob. »Brzovajite to njegovim staršem«, je dostavil. To je storil cesar, najmogočnejši in najzvijše-njejši vojni gospod, nemu svojih padlih junakov v prednji črti.

Potem gremo nazaj. Jaz prinesem najdene sovražne granate in jedra izstrelkov. Cesar si vse ogleda. Ptem gre k 5. stotniji naše rezerve v oddeku.

»No, otroci, zelo me veseli, da vas vidim v ognju. Vaš polk je svojo stvar dobro napravil, kakor o svojih Markovih tudi drugega pričakoval nisem. Sedaj pa še prosim, da ne popustite, dokler z onim-le tamkaj niste opravili. Z Bogom otroci!« (Njegova beseda se je izpolnila. Vailj je naš)

Potem opazi musketirja Maczmireka z železnim križcem in ga pokliče pred se.

»Kje si si zaslužil križec?«
»Hotel smo naskočiti artiljerijo, pa je bil širok jarek, vodni jarek. Tedaj sem v polni opravi skočil vanj in privlekel na to stran en čoln.«

Bil je to 15 metrov široki kanal pri Landreciesu. Peplaval ga je in privlekel na to stran en tovorni čoln, kakoršne imamo na Wartu.

Novopečenega poročnika v rezervi V., od 5. stotnije, ki ma križec, vpraša po tem ter mu stisne roko. Potem gre k avtomobilu. Še enkrat pokliče polkovnika in mu naroči, naj ocelemu polku pove, da je bil vesel, ko je toliko dobrega čoln o njem. Ne more iti k vsem, pa naj on pozdravi njegov polk. Potem se avto odpelje. Trikratni »Hoch« zaključí cesarjev obisk.

Cesar Viljem je odjezdil v mesto H., kjer je bilo zelo veliko nemškega vojaštva in ranjen-cev. Vojaki so ravno dospeli iz bojne črte ter so bili jako trudni; ranjenci so pa še ječali v prvih bolečinah. Ko se je zvedelo, da prihaja cesar, so vojaki začeli veselo vsklikati in ves trud in vse bolečine so jih minule. Bilo je takih, ki so se komaj vlekli in takih, ki so jih morali neeti, toda vsi so mshali cesarju s čepicami in rokami. Vaak je hotel videti cesarja, ki je šel počasi po ulicah, med zdravimi in ranjenimi. Lice mu je bilo jako rdečo ter se je zdelo, kakor bi vsakega poseidnega vojaka pazno motril. Ko so vojaki nehali vsklikati, jih je pozdravil cesar z besedami:

»Dober dan, vojski, dober dan, tovariši!«
Pred čolo, v kateri je bila bolnišnica, se je cesar ustavil in motril ranjence, ki so stali zunanaj. Opazil je nekoga vojaka, ki je komaj stal na nogah, imel obvezano tudi glavo, a na praih železni križec. Stopil je k njemu in ga vprašal:
»No, sinko, kje si dobil ta križec?«
»Pri Lunevillu, Veličanstvo.«
»Kje si bil pa ranjen?«
»Rane, Veličanstvo, sem dobil tu v bližini.«
»Kako si pa ranjen?«
»Šrapnel mi je šel skozi levo stegno. Ko so me ranjenega pobrali, sem dobil še en spomin od šrapnela v deano bedro.«
»No, to v rešnici ni lep spomin,« pravi cesar. — »A kaj pa ti je na glavi?«
»Veličanstvo, to so sledovi krogel iz pušk. Eno sem dobil v teme, drugo pa v lice.«
Cesar se je nasmehnil in potem vprašal vojaka:

»Vsega vkup si dobil dva krogli v glavo. Sedaj se gotovo veselíš, da se boš mogel vrniti domov. Od kod pa si?«
»Iz Norimberka, Veličanstvo. Toda domov se nočem vrniti. Preje moram še Francosom povrniti dolg za te spomine.«

»Dobro, moj sin. Vidim, da je na tvojih praih še prostora za odlikovanje.« Tedaj je cesar namignil svojemu adjutantu, ki mu je podal črn tok, iz katerega je cesar potegnil majhen križec. ga vojaku pripel na prai in rekel:

»To pot dobíš križec I. razreda. Lepo se pozdravi, moj dragi, in potem poravnaj svoje račune s Francozi.«

Nato je cesar šel dalje med ranjenci in vojaki.

Št. 1517.309.

Razglas!

Razširjeni odbor filijalnega društva Ptuj deželnega in ženskega pomožnega društva „Rdečega križa“ napravil je v svoji seji dne 14. decembra sklep, da v tukajšnih bolnišnicah nahajajoče se ranjence, potem pa tudi, v kolikor dovolijo ta sredstva vse k vojaški vojni službi poklicane v Ptuj se nahajajoče vojake razveseli z božičnimi darili.

Darila v to svrvo v denarju, pa tudi v jedilih (n. pr. kokoši, jajca, puter, vino, mošt itd., nakadilske rekvizite ter perilo se sprejemajo v za vse c. k. bolnišnice ustanovljeni nabiralnici v pisarni Rdečega križa (mestni urad) v Ptuj, to pa najkasneje do 22. decembra ob 6. uri zvečer.

Ptuj, 15. decembra 1914.

Predsednik:
Jos. Ornič.

Gospodarske.

Prekopaj zemljo pozimi pod miazjim, in če je le mogoče tudi pod starih sadnih drevjem! — Če zemljo krog sadnega drevja posimi prekopaj, drevju mnogostranski koristiš. Kakor si se že večkrat prepričal ali vsaj slišal praviti, se skriva v zemlji pod sadnim drevjem nebroj rasnih sadnih škodljivcev, ki čakajo ugodnega vremena, da zlesajo iz tal v drevesno krono, da bi se tam nakrli. Ti škodljivci toraj ne prenesejo zime brez zavetja ali na prostem, zato pa jih lahko uničiš, če njihovo zavetje - tla pod drevjem posimi prekopaj. S prekopavanjem zemlje spraviš namreč nekatere škodljivce na zemeljsko površino, kjer jih zaloti mraz, nakar posebejo, druge pa spraviš v spodnje zemeljske plasti, kjer valed pomajnkjanja zraka zaduše ali pa se prepozno prerijejo na površje, ko namreč ni več velika nevarnosti, da bi samogli drevju močno škodovati. Razun, da koristiš drevju in prajnavedenem oziru, zemljo krog korenin tudi prerahljaš, a tem pa omogočiš pristop zraku in deževnici-snežnici do korenin in zemeljskih sestavin. Kakor veš, pa pospešujeta mraz in vlaga razkroj zemeljskih sestavin oziroma spreminjata težko raztopne redilne snovi v lahko raztopne, ki dosepejo potem v prid drevesnim koreninam oziroma drevju. Pod drevjem, rastočim v travi, prekopaj zemljo vsaj za dobro lopato globoko in sicer od debla do kje, do kodar sega drevesna krona. Med prekopavanjem obračaj zemljo tako,

Bojni Sanatorij Aflenz
na pljničih
Rudolfstr. 139-140, Bielefeld, Preussien

Cesar Viljem na fronti.

Nemški listi posnemajo iz častniških pisem naslednje zanimive podatke o obiskih cesarja Viljema na fronti in njegovem občevanju z vojaki:

Ob 10. uri dopoldne je brzovajilo generalno poveljstvo: »Veličanstvo se je ravnokar odpeljalo.«

Čepico na glavo, sabljo krog pasu, rokovice. Naj li vzamem čelado? Ne, saj pride cesar pogledat svoje vojake na bojnem polju. Gremo na dvorišče in jaz zakličem ljudem: »Cesar pride!« Začuden obrazi.

Že je slišati avtomobile. Zapeljejo na dvorišče. Iz drugega stopi naš najvišji vojni gospod. Polkovnik je stopil k avtomobilu, jaz na levo za njim. Poveljujoči general predstavi polkovnika ki pada poročilo. Veličanstvo mu stisne roko. Pogled poveljujočega Stopim korak naprej: »Pobočnik poročnik G.« Cesar tudi meni krepko stisne roko. Potem opazi Veličanstvo na pol-